

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona — fill.
Fél évre 4 korona — fill.
Negyed évre 2 korona — fill. — Egyes szám ára 4 fillér.
A külön kiadásokat előfizetők ingyen kapják.
A háború tartama alatt lapunk megjelenik szükség szerint.

Felülső szerkesztő:

Szentkatolnai CSEH ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Székelység könyvnyomdája, hová előfizetési díjak, hirdetések cserépeldányok küldendők. — Hirdetési díjak előre fizetendőek.
— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Az új királyhimnusz.

Minden háborúnak, minden tömegmozgalomnak bőségesen akadnak dalmokai. A nagy események hozzák leginkább rezgésbe az ihletett költők lantjának a hurjait. A francia forradalom nélkül aligha volna Marseille, a Rákóczi-induló se született volna meg a kuruc háború nélkül, s ha nincs negyvennyolcas szabadságharc bizonyosan Petőfi se írta volna meg azokat a csatadalokat, amelyek lábba hozták az egész ország vérért.

Vártuk a mostani, a nemzet igazáért és léteért vívott háborúban is a lángszavu költők porondon való megjelenését. A harcban induló katonák szinte vágyik oly költő termékre, amely feszült, hullámzó, olykor tomboló érzelmeit összhangzatossá teszi; azonban úgy látszik ennek a reálisnak hirdetett kornak a poétái saját maguk ijedtek meg legjobban a világháború szülte gigantikus eseményektől. A képzelő erő megfagyott a nap-nap után felbukkanó események és tárgyak rideg valóságától. A Tyrteusok, Petőfi Sándorok sehol se akarnak megszületni, pedig a harcainduló katonának lelkesítő dalra van szüksége. A mindenható és mindentudó néplek azonban nem jött zavarba. Egy pillanat alatt látta, hogy most is a lét és nemléti kérdéséről van szó, elővette tehát a lét és nemléti harcaink legnépszerűbb nótáját a „Kossuth Lajos azt üzenté” címűt s a szövegben nevet cserélt. A csataterre induló seregek már az első perctől ezzel a lelkes danával váltak el tőlünk:

Ferencz József azt üzenté,
Elfogyott a regimentsje,
Ha még egyszer azt üzeni,
Mindnyájunknak el kell menni.

Ezután jöttek a nagy események . . . A poéták még mindig csak halgatnak, vagy legfeljebb döngicsélnék. Mindössze csak egy hivattott költő tudott bölcs tekintettel, de amellet nemes hevülettel és igazi ihletéssel belemélyedni az események tömkelegébe. Költő, zeneszerző, honatya és zászló alatt álló katonák egy személyben, a neve P a p Z o l t á n, akinek „Áldassék a király” című új királyhimnusza most került szárnyra s előre láthatólag elrepül mindenhova ahol magyar szív dobog. Hallgattuk az új királyhimnuszt és valami ellenállhatatlan erő lelkünköt oly érzésekre hevíti, mint mikor a nemzeti himnuszunkat az „Isten áll meg a magyart” halljuk. Minek tulajdonítsuk ezt? Talán a szöveg, vagy a dallam szépségének, nemes egyszerűségének? Igaz ez a két tényező is elég arra, hogy a szív és lélek minden hurja rezgésbe jöjjön; de mi azért mégis úgy hisszük, hogy Pap Zoltán ez új királyhimnuszanak szövegéből és dallamából ezeknél is jóval nagyobb és szívre, lélekre, egyaránt ható erő sugárzik ki: az igazság. Az igazság, mely így szól: a király és nemzet csak együtt, egymással összeforradva lehetnek nagyok, örökévalók. Csak együtt egymással összeforradva alkothatnak nagyot és örökkévalót. — Dicséret Pap Zoltánnak, hogy ezt a világtörténelem legnagyobb napjaiban nekünk versben, dallamban nyíltan elmondotta.

A hus.

A háború természetes és logikus következményeit minden ember szó nélkül tűri. Aldozatokat mindenki szívesen hoz, ha a közügynek hozza, de jogosan fölháborodik mindenki, ha a hozott áldozatok értéke mellécsatornákon magánzsebekbe folydogál. Már pedig az élelmiszerek módfeletti gyors megráculásáról nem lehet azt állítani, hogy mindenkor a háború kikerülhetetlen következménye. Van természetes drágaság és van mesterségesen csinált. Az utóbbi ellen joggal felháborodik a közönség és kötelességszerűleg kell eljárnia a hatóságoknak. Az élelmiszerek árhullámlása egyáltalán nem természetes nemcsak Budapesten, hanem az egész országban. A buzátló a kukoricáig, a lisztől a főzelékekig és a marhától a disznóságig oly horribilis áremelkedés mutatkozik a közélet egész vonalán, ami gazdag agrár-államunkban érthetetlen. S most néhány nap alatt oly drágaság állt be a husban, mely a háború mai stádiumában abszolúte nem indokolt, ennél fogva nem is jogosult. Mindenféle hus mérégrágra — csak az emberhus olcsó. A közönség tehát felháborodva keresi, hogy ki a bűnös az élet mesterséges megráculálásában. És keresi az utakat, amelyekben orvoslást lehetne találni.

Az az út, amit a buza a termelői a maimon, a kereskedőn, a péken s a közvetítőkön keresztül megtesz, míg kenyér formájában a vevő kezébe kerül, nem hosszú, de sok ezüstpénzzel van kikövezeve. Az az út pedig, amelyet a falusi szarvasmarhából és disznóból a közvetítőn, mézárson és hentesen keresztül városi beefsteak és sertéskaraj lesz, még röviddebb, de ez már drága arannyal van kirakva. A husban itt már túlhaladja a legelőrebb uszorások rekordját. Az eleven állatús ára a háború kezdete óta 80—100 százalékkal emelkedett, de az áremelkedés a legutóbbi egy hét alatt hatvan százalékot tett

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

ZENDÜLÉS.

Fordította: RADÓ ISTVÁN.

Tisztek és altisztek álltak ingadozva helyükön. Szemüket a vakító fény miatt összehúzták, de különben sem volt kedvük, hogy egykori bajtársukat — szökevény Simowot — megnézzék őt, sok éven át volt társukat, aki őket kétszer cserében hagyta, egyszer mikor menekült és másodszer mikor elfogatta magát. — Minden pillanatban kabátja alá nyult valamelyik és egy-két percre engedett egyet a nadrágszíjjon, mintha szoritana őket, vagy mintha beleik fájnának.

A négyeszőg negyedik oldalán — éppen a torony előtt álltak — a lövészek — huszonnégy ember, lábhoz tett fegyverrel. És nem messze tőlük balra, ugyanabban a vonalban, hat dobos egy sorban; sárgáregz fénylött, a fehér zsinórok vakítóan világítottak; a dobverők feketén meredtek ki a kék kötésből. Starck első hadnagy, akinek vezényelnie kellett, folyton törülgette homlokát és hanyagul beszélgetett önmagával.

A halálos ítéletet újra felolvasták. Gregorov, a hajó parancsnoka, aki fenn a hajóhídon állt, vadul nézegetvén körül, remegve kinyújtotta kezét és megparancsolta Starcknak, hogy az Isten, a vár és az igazságosság nevében az ítéletet a szabálynak megfelelőleg hajtsa végre. Parancsára! — válaszolt a tiszt hirtelen elkéklült arccal, inogva, leeresztve kardját.

Azután a lövészekhez fordult. A nap megvillant a gombjain és lángot vetett a kardján. Hirtelen halálos, lélekzetfajtott csend lett mindenütt. — Csak

lenn mélyen vert valamilyen gép pulzusa lassan: surr... surr... surr...

— Készülj! — vezényelt megsuhintva a kardját. A huszonnégy csillogó cső egyszerre emelkedett felfelé... olyan volt, mint egy csillogó acélből készült hullámos téplap. Az elítéltek egyike térdre rogyott. A háta mögött feltűnt a kék tengert.

— Dobolj! — kiáltotta fel Starck rekedten, krákogva és odafordult a dobosokhoz... — Dobolj! A dobosok belekezdtek.

Ropogva reszesztették a levegőt. Dübörögve törtek a magasba fel.

— Kész! — kiáltotta Starck és már formálta ajkait e szóra:

— Tűz! Ekkor egy váratlan kis incidens történt.

A jobboldali szakaszból egy közlegény támolygott elő. Kiejtette kezéből a fegyvert, két lépést botorkált, aztán végignyult a fedélzeten... szájából valami sohaj tört ki, valami bugyborekolás.

Starck hirtelen felébredt. Néhány lövész töltözve, bizonytalanul újra leengedte fegyverét.

Simow arca ebben a pillanatban lobogó vörössé vált szeméi kiállottak.

Három ugrást tett előre, megragadta egyik lövész fegyverét a bajonettet és lekapta a fegyverrel. Hatalmas ordítással hadonászott mindenfelé. A sorok összeforadtak. Azután eltűnt a parancsnoki hid alatt, a hajó orra felé, hatalmas ugrásokkal, torkaszakadtából ordítva. Egyik mátróz megfordult utána, ostoba arccal, célzással. Lövés dördült el. Egy szilank repült a magasba a parancsnoki hidról. Egyik dobos még pergette a dobát anélkül, hogy a sok lármból megértette volna, mi történt.

Most egyszerre abba hagyta; a dobverők megálltak a levegőben.

Egy pillanatra ismét hangtalan csend volt... Surr... surr...

Egyszerre felbomlott minden rend. Néhány mátróz előre futott a pánicsorok két oldalán a hajó-orra felé, Simow után. Négy-öt másik a betegét emelte fel. Egyszerre az egész tömeg felkiáltott. Gregorow halálsápadtan hadonászott a kezével. A hajó remegett.

Mindnyájan arra fordultak.

— Ott — kiáltotta az egyik vadul és mutatta — ott fenn! Nézzétek! Ott fenn!

Mindnyájan előrenyomultak azután jobbra, hogy lássák.

És valóban megpillantották Simowot — igen, fűn a nagyárbocon. A létrán mászott fel az árbockosárba. Magasan fenn a levegőben látták őt, a parancsnoki hid fölött. Valósággal repült fölfelé, a legfelső vitorlaig, — alig lehetett látni, olyan volt, mint egy rugdalozó kis baba. A revolver ott táncolt a csipője körül.

Azután elérkezett a legfelső árboctudig.

Egyik lábával átkarolta a rudat, vállával megtámaszkodott, kihúzta övéből a pisztolyt és elsütötte. A cső szájából kis kék felhő röppent ki, egy halk dörrenés; — Starck felkiáltott és köpködött, egyik arcán vörös lyuk látszott.

— Tűzelj! — ordította — eltalált. Még van egy patronja!

— Tűzelj!

A lövészek felfelé célozva löttek; egymásután dördültek el a lövések. A finom füst leszállt és egy pillanat alatt eltűnt.

Napi eseményekről jövő hivatalos táviratok Szvoboda Miklós kirakatában láthatók.

ki. Már maguk a mézások is megjedtek ettől az uzsorától s azt mondják, hogy leteszik a bárdot, mert a mai árakkal már igazán a közönség husába vágnak. A közönség is följajdul Budapesttől Bécsig s több helyen hangoztatják a hus-bojokt helyes lezavát, mert az ilyen gonoszlelkű ármelekedése csak a fogyasztóközönség sztrájkja lehet a válasz. De a baj gyökeres orvoslásának költőessége a helyi hatóságok és a kormány között oszlik meg.

Ma még sem a háború időtartama, sem az általi éledek mennyisége nem teszi indokolttá a hasárok mértékeltlen emelését. Itt tehát oly mesterséges akcióval állunk szemben, amit a hivatalos hatalom gyors lecsapásával lehet csak kivédeni és megtorolni. A baj gyökere ott van, hogy a termelőtől a fogyasztóig sok közvetítő kézen megy keresztül nálunk minden áru, tegyük hozzá, hogy sok közvetítőnek oly piszkos, ragadós keze van, hogy a legtöbb hasznat magához akarja ragadni. A falun panaszodik sok gazda, hogy szükségében olcsón kellett eladnia mindenét, a városi ember pedig panaszodik, hogy drágán vesz mindent. Persze, mert közben áll a közvetítő kereskedelem, az ügynök s az alkalmi kereskedő, aki fölhajtja az árakat. Ennek a közvetítő kereskedelemnek normális bekés időben megvan a maga jogosultsága is, hivatása is; de most a háború szűkös napjában nem lehet hasznát nyújtani a rideg spekulációnak, különösen nem akkor, mikor ilyen szemérmelenül él vissza a kényszerhelyzettel. A közvetítő kereskedelemnek ma nem lehet helyét adni a mi belső házi forgalmunkban, legfeljebb az állapotbehozatalnál tölthet be hivatást, mert mindenfelől hangzik az óhaját, hogy szükségleteink fedezését behozattal s esetleg behozattal vámok elengedésével is lehetne és kellene biztosítani.

A közönség hus-bojoktja mindenesetre ajánlatos fegyver, amellyel rövid időre megbüntethetjük a túlélmés kapzsiságot; de gyökeresen nem orvosolja a drágaságot. Itt csak az a radikális módszer használható a husnál is megállapítják, a maximális árakat s ami ezzel jár, összeírják és requirálják a meglévő anyagot. De rögtön! És az ország egész területén!

Nincs arra időnk, hogy hosszason kutassuk, ki hol követett el hibát, vagy mulasztást? A rekrimációk csak késeltethetik a cselekvést. Mikor Madách megírta azt az igazságot, hogy a tett halála az okoskodás, talán a miniszteri enyvetekre és a fővárosi bizottságokra is gonoli, amelyeken csendesen kimulik a gyors cselekvés. Itt már csak az élelmiszerek maximális árának megállapításának, az országos requirálás és az igazságos szétosztás segíthet. Egyes városok s így elsősorban a főváros használhat a közönségnek a hatósági tömeges bevásárlással is. De a közéletmezést országosan kell szabályozni és biztosítani. Minden magán érdekét alája kell rendelni az országos érdekeknek. Ma nem lehet senkinek külön haszna, csak az országnak. A huskérdest is bárdal kell kettévágni, olyan bárdal, mely a jogtalan spekulációt egyszerűen lefejezi.

Adakozunk a Kárpátokban elesett honvédek emlékoszlopa javára.

A Bereg megye határán belépt orosz túlerő elleni küzdelemben hősi halált ért honvédek közös sírja fölé emlékoszlopot állít a kegyelet, hogy az utókor elzárándokolhasson a magyar honvédek első nagyobb véraldozatának színteréhez, és ott a hősök sírján gyűjtsön erőt az eljövendő béke termelő munkájára.

Hogy a hősök sírján emelendő emlék minél impozansabb legyen Nemes Halmar Ágost, m. kir. honvédszázas, a brassói IV/24. népfelkelő hadtápszázalaj parancsnoka Brassó- és Csikvármegyékben gyűjtést indít és ennek szervezésére vármegyénkben Gyólkay főispán, a következő levélben kérte fel:

Méltóságos Uram!

Büszke kötelességemnek tartom Méltóságodat arról értesíteni, hogy zászlóaljaim székelei az utolsó kárpáti harcokban kitartásukkal és vitézségükkel a legnagyobb dicséretet érdemlik meg. Különösen egy igen komoly és a legnehezebb viszonyok között vívott háttárharc alkalmával, mely harcot egy német granatoszred köteleimében harcoltunk végig, a székelei fiúk a szövetségeseink elismerését vívták ki. De nemcsak szövetségeseink voltak elismeréssel a zászlóalj teljesítménye iránt, hanem saját előjáróink is elismerék csapataink vitézségét és kitartását és elren-

delték, hogy azon a helyen, a hol a Haza védelmében annyi hős ontotta vérét, egy emlékoszlop állítsák fel a közös sírhely felett, mely sírhely közvetlenül a bereg megyei magyar határon lévén, örökké hirdesse, hogy a székelei fiúk vitézségükkel járultak ahhoz, hogy orosz láb magunk földön többé nem fog járni.

A 131. dandár-parancsnokság kezdeményezésére e célra 4498 korona lett összegyűjtve, mely összeg a pesti kereskedelmi bank központjában a „K. U. K. 131. Infanterie Brigade Monumentfond“ címen elhelyeztetett, hogy a békekötés után megalakulóndó sirmélek-bizottság rendelkezésére bocsátassék. Bátor vagyok Méltóságod figyelmét e hazafias és a Haza védelmében elesett bajtársainkat tisztelő akcióra felhívni és megkérni, hogy hatáskörében hozzájáruljon, hogy az emlékoszlop-alap gyarapodjon. Mivel zászlóaljamban sok erdélyi szász és brassói ugyanott lelt hősi halált a Haza védelmében, hasonló kéressel fordultam Brassó város polgármersterehez is.

Megvagyunk győződve arról, hogy vármegyénk közönsége a kegyetes akcióit fillérei-vel hathatósan fogja támogatni, mert a jeltelen sírban nyugvó hősök legnagyobb része vármegyénkbeli került ki. Ez az egyedüli mód, a mellyel lerohatjuk irántuk érzett halánkat és a mellyel megörökíthetjük a hazájukért hősi halált halt székelei hősök emlékét.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Gyólkay Sándor vármegyénk főispánja Ujfalusi Jenő csikszeredai és Orel Dezso gyergyószentmiklósi polgármesterek kíséretében Budapestre utazott, hogy ott a kereskedelmi m. kir. Miniszter úrnál a vármegye és városok kenyér-anyag készletének biztosítása érdekében intervenáljon.

— **Doktorrá avatás.** A kolozsvári Ferenc József tudomány-egyetemen Gaal Alajos, a 82. k. gyalogezred kadét-örösterét a II. oszt. ezüst vitézségi érem tulajdonosát orvosdoktorrá avatták.

— **Fodor Antal kir. közjegyző, akit az Igazságügyi miniszter a hadi szolgálatból közjegyzői teendőinek végzésére visszarendellett,** — hivatalos közjegyzői működését Csikszeredában, eddigi iródi helyiségében, folyó hó 27-én újabb megkezdette.

— **A főiskolai önkéntesek altisztképző iskolája** amely 1914. december 1-én alakult meg, március 15. feloszlott. Az egyévi önkéntesek, a karposzomány viselésre jogosultak és a háború tartamára bevonult önkéntesek az iskola végzésével bevonulnak pótzászlóaljaikhoz, ahol gyakorlati tudásuknak megfelelően alkalmuk nyílik az oktatói teendőkben való közreműködésre.

— **Van gabona, krumpli.** Városunk polgármestere a város közönsége részére búzából, rozsából, árpából, kukoricából és krumpliból nagyobb készletet vásárolt, miből az első szállítmány megis érkezett és az nemsokára árusítás alá kerül.

— **A búzából, rozsából, árpából és zabból** meglévő készleteket egyik legutóbbi miniszteri rendelet értelmében köteles mindenki feltárni és a készlet-át a mennyiségét, amely a saját házi és gazdasági szükségletének mértékét meghaladja, hatóságilag megszabott legmagasabb készpénzfizetésre az „Országos Gazdasági Bizottság“ részére átengedni. Félreterésként folytat a hadügyminiszter most elrendelte, hogy ezen rendelkezések a tényleges állományú katonai személyekre is kötelezők. A rendelet ellen vétők az 1912. évi XXX. számú törvény cikk 50. §. 30. bekezdés értelmében felelős uton megfenyítendők. Az esetleg egyenként szükséges közigazgatási intézkedések pedig a közigazgatási hatóság által teendők meg.

— **A háború tartama alatt** tényleges és tartalékos (póttartalékos, népfelkelő) katonai személyeknek tilva van a hadjáratról vagy a hadi eseményekről emlékiratot vagy egyéb műveket nyilvánosságra hozni és azokkal egyes helyeket vagy személyeket ellátni, —

— **A harcztéren megsebtetett és megsebesült** tisztoknak (tisztjelöltnek) igényük van arra, hogy magukat a katonai gyógyintézetekben díjtalanul kezeltsék. Az önkéntes betegápolás egészségügyi

intézetekben és gyógyhelyeiben szintén ingyenes a gyógykezelés. Mindezeknek dacára ismételen előfordult, hogy egyes tisztak magukat polgári orvosokkal kezeltették, egyes szanatóriumokat kerestek fel és később pedig az így felmerült költségek megtérítését kérelmezték a hadügyminiszternél. Mivel az egészségügyi intézetekben a szakszerű kezelésnek minden esz-közre rendelkezésre áll, a hadügyminiszter elrendelte, hogy gyógykezelési költséget egy tisztnek sem fog engedélyezni és az ide vonatkozó kérelmek hozzá ezentel fel sem terjesztendők.

— **Pályázati hírdetés.** A székegykeresztúri m. kir. állami elemi népiszkolai tanítóképző-intézet 1. osztályába az 1915—1916. iskolai tanévre felvezendő 40 olya építést, szervezett, egészséges ifjút, akik 14-ik életévüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a gimnázium, vagy a reálisiskola, vagy a polgári iskola legalább 4. alsó osztályát, vagy a felső népiszkolát jó sikerrel elvégezték, vagy a jelen év június hó végéig elvégzik. A felső népiszkolai tanuló felvételi vizsgálatot tesznek a magyar nyelvtanból, számtanból, földrajzból és történelemből. Az I. éves, részére több teljes ingyenes és féléjdiás ellátás, továbbá évi 150 korona ösztöndíj-kedvezmény és teljes díjaztatás hely van rendszeresítve. A féléjdiás havi 15, a teljes fizetéses havi 30 koronát fizet. Ezen kedvezmények kitűnő és jeles előmenetelű növendékeknek fognak adományoztatni. A bentlakók ingyen lakást, fűtést, világítást és mosást élveznek. Ingyen gyógykezelésben minden rendes tanuló részesül, azonban a gyógyszerek ára részben vagy egészen megterítendő. A felvételtől sajátkezűleg írt és 1 K-ás bélyeggel ellátott folyamodások a nm. vall. és közokt. miniszter urhoz címzendők és jelen év május 31-ikéig alulírott hoz küldendőek be.

Az először folyamodó kérvényét a következő és szabályszerűen felbélyegzett okmányokkal szerelje fel: 1. Iskolai bizonyítvány az 1913—1914. iskolai évről s félévi értesítő a jelen 1914—15. iskolai évről. A jelen tanévi végbizonyítvány július 1-éig az igazgatósághoz utólagosan beküldendő. 2. Születési anyakönyvi kivonat (állami). 3. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban, fejletlenségben vagy eltorzulásban nem szenved, amelyek a tanítással járó nehéz foglalkozásban akadályoznak vagy pedig a serdülő gyermekek illetlen gunyolását önként kihívják. A tiszti orvosi bizonyítványnak részletesen kell továbbá tanuskodnia arról, hogy a folyamodó növendék teljesen egészséges ép szervezettel bír, s hogy különösen látási, hallási és beszéző organuma hibátlan. A felvett növendéket a beiratkozás alkalmával az intézeti orvos is megvizsgálja. Zenei hallás vagy testi épség és egészség tekintetében kifogás alá eső tanuló végleges felvételre egyáltalán nem számíthat. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Hiteles községi vagy szegényeségi bizonyítvány, a szülők társadalmi állásának fellemlítésével, azoknak vagyoni állapotáról, kimutatva ebben részletesen, hogy a szülők ingatlan birtokuk, üzletük, iparuk, vagy hivataluk után s netalán egyéb forrásból mily összegű évi jövedelemre számíthatnak, vagy esetleg a növendék nem bír-e magánvagyonnal s ha igen, annak jövedelme hova fordítatik! 6. Hiteles családi kimutatás (lelkési hivatal, vagy község előjáróságtól), melyben kimutatandó a családtagok száma névszerint, azoknak egyenként az életkora s az, hogy közülük hány van a családtól közvetlen gondozása alatt és hány van távol a szülőháztól s a távollevő mily mértékű neveltetési költséggel terheli meg a családfenntartót. 7. Honossági bizonyítvány (községi) A II., III. és IV. osztályba azok vétettek fel, akik a megelőző évfolyamot sikerrel elvégezték. Minden folyamodó mellékeljen a kérvényéhez egy helyesen megcimzett borítékot is. Hogy a nagy számban a felvételi értesítést, esetleg az okmányait biztosan megkaphassa. A felvételtől szóló értesítést minden folyamodó a miniszteri döntés leérkezése után azonnal fogja megkapni (legkésőbb augusztus 10-ig.) Igazgató.

— **A posta szavatossága.** A kereskedelmi miniszter a háború elején, 1914. aug. 7-én rendeletet bocsátott ki, melyben kimondotta, hogy a posta-igazgatóság a károkért nem szavatol és minden küldemény továbbítása a feladó veszélyére történik. Most a miniszter egy újabb rendeletet adott ki, melyben a régóta módosítja, hogy a posta szavatosságát csak azokért a károkért nem veseli, melyek a háborus állapotból kifolyólag keletkeztek. Az új rendelet tehát javultat jelent az eddigi helyzettel szemben.

— **Visszaélések a Vöröskereszt jelvényei.** A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a vármegyékhez, mely szerint tudomására jutott, hogy egyes ha-

zai és külföldi kereskedők különféle iparcikkeket a Vöröskereszt-jelvényvel ellátva hoznak forgalomba és ezeknek a készítményeknek kelendőségét az árucik kehen feltüntetett oly felirásokkal igyekeznek fokozni, amelyek arra utalnak, hogy az eladási ár bizonyos hányada a Vöröskereszt-Egylet javára esik. Az egyesület nem kívánja jóvédelmeinek szaporítására ezt az utat igénybe venni, amely csak a közönség zaklatására és a magánvállalkozás illetéklen nyereszkesedésére vezet. Ezért a Vöröskereszt-Egylet eddig sem adott, ezután sem fog adni oly engedélyeket, amelyek az iparcikkek készítőit annak a hirdetésére jogosítanák fel, hogy az illető cikk eladási árából bizonyos százalék az egyesület pénztárára illeti. A hágai egyezmény értelmében tiltva van a jelvény ilyen használata. Ezért felhívja a kereskedelmi miniszter a hatóságokat, hogy az ilyen cikkek forgalombahozatalát akadályozzák meg s a forgalombahozók ellen járjanak el.

— **Megjelent a Nagy háború irásában és képeiben.** A világháború mint egyetlen érzéshullám önti el az egész országot népét, a háború óta egyetlen gondolatközösségben él városaink és falvaink polgársága. Ebben a rendkívüli időben, amikor vége az érdeklődés szétforgácsolódásának, amikor egy és ugyanaz a lelki és szellemi éhséget érzi mindenki: a magyar könyvtérrelésnek rendkívüli alkotásokat, a magyar könyvkereskedelemnek rendkívüli teljesítőképességet kell felmutatnia. A jelen helyzet hatása alatt indítjuk meg legközelebb a világháború idejének nagyszabású kiadói vállalkozását; a felejtethetetlen időknek örökbecsű korrajzát, amelyben az aktuális a maradandóság értékével párosul. A Nagy háború irásában és képeiben hetenként egy-egy gazdag tartalmú, fényesen illusztrált füzettel fog ezentúl megjelenni. Két részből fog állani és mindegyike 25 füzetből fog állani és mindegyik egy-egy teljes befejezett munkát képez.

Eszakon és délen címmel az oroszországi és szerbiai hadjáratról foglalkozik és a Conrad és Hindenburg vezérlete alatti hadseregek dicsőséges tevékenységét egységesen dolgozza fel.

A másik rész ugyancsak 25 füzetben: A nyugati harctér címmel a franciák, belgák, angolok, japánok elleni szárazföldi és tengeri küzdelmeket mutatja be. A két rész füzetei egymással párhuzamosan, de felváltva kéthetenként jelennek meg, úgy hogy minden hétre egyszer az első, egyszer a második rész egy füzetének megjelenése esik. Minden füzet ára 40 fillér.

Meglepetésszerű szenzáció a munka megírása épügy, mint illusztrálása. A megírás élvezetességén kívül a munka rendkívüli értékét az is növeli, hogy kiváló magyar szakírókon kívül a Nagy háború megírásában a szövetséges német hadsereg kitűnő vezéremberei is részt vesznek.

Csak a tényleg beavatott és hivatott katonai szakírók hozzáértése, áttekintése és felkészültsége elgítheti ki olvasóközönségünket, amely sóvárogva kívánja, hogy a háborúnak és a vele összefüggő eseményeknek, ismereteknek és problémáknak teljes tudását végre magába szívhasssa, mintha csak érezné, hogy ez a tudás és tájékozódás lesz hivatva arra — hogy a közvéleményt teljesen megnyugtassa.

A munka értékét nagy mértékben növeli, hogy báró Hazai Samu gyalogsági tábornok, m. kir. honvédelmi miniszter írta hozzá az előszót.

Az általában páratlanul gazdag díszmű kapható: Szvoboda Miklós könyvkereskedésében Csikszeredán, vagy a kiadóvállalatnál Budapesten az Athenaeum Részvénytársulat könyvkiadóhivatalánál VII., Rákóczi ut 54. szám.

— **Földbirtokosaink** figyelmébe ajánljuk dr. Keleti és Murányi cégnek mai hirdetésait, melyek a tavaszi vetés és az ideai aratás érdekében fontossággal bírnak.

— **A 24. hadtáp zászlójai legénységének üdvözlése.** Márc. 15. a szabadság édes napján szeretettel gondolunk az ellenség előtt szülőföldünkre, családjainkra, barátainkra és tántoríthatlan hazafisággal fogadjuk, hogy mi székelyföldiek összetartunk és kitartunk az orosz zsarnokság, a haza veszélye elleni harcban. Nagygyalaci Miklós törzsörmeister.

Zalercikítől délre fekvő területen csapataink elfoglaltak 11 orosz támaszpontot és több mint 500 oroszot elfogtak.

Orosz-lengyelországi és nyugatgalíciai arcvonalon tüzéségi harc folyik. Sulejovtól délkeletre fekvő Paradics helység templomtornyát tüzelésünkkel felkellett gyujtanunk, mivel megállapítottuk, hogy az ellenséges tüzéségnek megfigyelő állásul szolgált.

Berlin, március 26. A nagy főhadiszállásról jelentik: A nyugati hadszíntéren Verduntól délkeletre eső Maas magaslatokon a franciák Congressnál erős támadással megkísérelték állásaink elfoglalását, de kemény tusa után visszavetették őket. — A Hartmansweilerkopfon a harc még tart.

A keleti hadszíntéren az oroszoknak Augosztóvtól keletre levő tó-szorosok elleni támadását visszavertük.

Konstantinápoly, márc. 27. A főhadiszállás jelentése a következő kommuikét teszi közzé: A Suez csatorna ellen operáló csapataink egy része a csatorna közelében Madame állomással szemben kis angol csapatra bukkant és azt megsemmisítette, ezután eredményes tüzelést kezdett két angol szállító gőzös ellen, melyek csapókat vittek. Egy másik csapatunk hatáson lövöldözött egy angol szállító gőzöst. Salupadschigöl között csapataink egy része a bennszülött harcias törzsekkel együtt az ellenséget Rassovatól északnyugatra, Suajbiától északra varatlanul megtámadták és az általuk megszállva tartott magaslatot elfoglalta. Az ellenség 300--400 halottat és sebesültet vesztett, Suajbidig vetették vissza. Nagymennyiségű fegyvert és muníciót zsákmányoltunk. A mi veszteségünk kilenc halott és 32 sebesült volt.

A Dardanellákról semmi újság.

Berlin, március 27. Nagy főhadiszállás jelenti nyugati hadszíntér:

Vogezekben franciák tegnap este elfoglalták Hartmannsweilerkopf csucsát. Ettől keletre eső részt csapataink tartják. Francia repülők Strassbruga bombákat dobtak anélkül, hogy katonai kárt okoztak volna. Egy francia meghalt és kettő súlyosan megsebesült. Arraszólt északnyugatra egy ellenséges repülő leszállásra kényszerítettünk és Balsra nehány bombát dobtunk.

Keleti hadszíntér: Oroszokat, akik fosztogatás céljából csak úgy, mint Memel ellen Taurgenből indultak, igen súlyos veszteségeik mellett visszavertük és Bzura szakasz mögé visszavertük. Augosztowi erdő és Visztula közt oroszoknak különböző előretöréseit visszavertük, egyes helyeken még folyik a harc.

CSARNOK.

A MIKOR ELVÁLTUNK . . .

A mikor elváltunk
Kezünk remegett,
Ajknuk néma volt, míg
Szemünk könnyezett.

Ott állottunk szótlán
A nagy hárs alatt,
Őzi hervadás volt,
Csendes alkonyat.

Néma áhitattal
Néztem lék szemed,
Míg keblemré vontam
Fürtös szép fejed.

Fejünk felett akkor
Derült volt az ég,
Emlékszel-e ódes
Emlékszel-e még?

Blanka.

FURULYASZÓ.

Csak egy kis játékszer,
Pásztorú sípja,
M'ért, hogy mégis olyan édes,
Szívhez szóló hangja . . .

Csak egy kis játékszer,
S mennyi érzés benne,
Az örömmek bubánatnak
Titkos ébredője.

Sír, kacag, majd nyomán
Köny és mosoly támad,
Míntha ezer lelke volna
Annak a kis fának.

Pásztor-tüzek mellett
Ugy hallszik a nóta
Míntha tiszta osharangzó
Folytatása volna.

Blanka.

Meghívó

AZ ALCSIKI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XXIII. ÜZLETÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

Csikszentmártonon, 1915. évi április hó 18-án délelőtt 9 órakor

üzlethelyiségében (Cseh-ház) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT :

1. Bizottságok kiküldése a szavazatok számbavételére és jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. 1914. évről szerkesztett zároszámadások, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése, az évi mérleg megállapítása, a felmentvények megadása és a nyereség felosztása feletti határozathozatal.
3. Indítványok.

ALAPSZABÁLY KIVONAT :

A közgyűlésen minden részvényes vagy személyesen, vagy meghatalmazottja által, kinek azonban szintén részvényesnek kell lennie, gyakorolhatja szavazati jogát; köteles azonban minden részvényes a gyűlés megnyitásától részvényeit szelvényeivel együtt a pénztárnál, elismervény mellett letenni.

Szavazásnál minden részvény egy-egy szavazattal bír, de ha valamelyik részvényesnek tíznél több részvénye van; minden további 5 részvény csak egy szavazatra jogosít, azonban sem saját személyében, sem más által képviselve, sem végre másoknak képviseletében, avagy mindhárom módon együttvéve 20 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

Az Igazgatóság.

Legujabb táviratok.

Budapest, március 26. (Hivatalos). Kárpátokban heves harcok tovább folynak, ismételt orosz támadásokat úgy nappal, mint az éj folyamán visszavertük. A helyzet általában változatlan.

Országos érdek

hogy az idején termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevés ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kítünő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csírázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhateménny stb. magjainál alkalmazható egyaránt kítünő eredménnyel. **A jelenleg drága kékkövel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán lehetőleg azonnal eszközrendelők, mert a vasúti szállítás számos vonalon akadálylál jár.

Rögtön küldünk ajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítvány-másolatokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Használjunk hadisegély posta bélyeget!

LAPKIADÓ: „SZÉKELYSÉG” TÁRSASÁG.

Butor

olcsó bevásárlási forrása **Csikszeredán** Rákóczi-utca, (Hajnódtól József vendéglős) helyiségében, hol csakis **ELSŐRENDŰ KESZITMÉNYŰ** butorok kaphatók, szolid kiszolgálás mellett. Ep oly kedvező árban és feltételek mellett, mint a fővárosban. Raktáron tart teljes szoba berendezéseket és kellekeltet. Teljes tisztelettel:

Imre Árpád
butorkereskedése.

Hadi beszédek.

A honvédelmi minisztérium kiadja azokat a tanulságos és lélekemelő beszédeket, amelyeket a háború óta legkiválóbb államférfiaink, főpapjaink, tudósaink, íróink és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az országos Hadsegező Bizottság felolvasási sorozatán. A hazafias, igaz magyar szellemű áthatott beszédek retorikai szempontból is rendkívül becsesek. Gondolatokban gazdag gyönyörű munka valamennyi; a közönség jól teszi, ha a tizfilleres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együttérzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly meghatározó módon egyetlen táborba terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Pákosí Jenő hadi-beszédei jelentek meg. A füzetek az **Általános beszerzési és szállítási r. t.** útján (Budapest, V. Kádár-utca 4.) rendelhetők meg, kaphatók a dohánytözsékben is. A befolyó tiszta jövedelmet a háboruban elesett vagy a kapott sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árvái javára fordítják.

Európa haditérképe

a német blokádvonal

feltüntetésével, tengeri és szárazföldi részleteivel

Ara: 1 K 50 fl. és 2-25 fl.

Ugyszintén szép kivitelű

Husvételi Levelezőlapok

kaphatók mérsékelt árban

Szvboda Miklós

könyvkereskedésében, hol mindennemű irodai szerek, dobozos levélpapírok nagy választékban vannak.

Sz. 196—915.

Hirdetmény.

Közölném, hogy Csikvármegye magántulajdonát képező, gyergyótölgyesi kezelőhivatal I., II., III., IV. védkerületében levő havasok legelési jogát, miután az előzőleg 196—915. m. j. szám alatt kihirdetett árverés nem volt foganatosítható, Gyergyótölgyesen a kezelőségi irodában 1915. évi március hó 29-én d. e. 9 órától megtartandó nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyaláson 1915. április hó 21-től 1916. évi április hó 23-ig terjedő egy évre haszonbérbe adom, ugyanakkor haszonbérbe adom a tutaj kikötőket is.

A haszonbérbeadás feltételei a kezelőségi irodában megtekinthetők.

A havasok a kimutatásban foglalt sorrendben adhatnak bérbe és árverezők a kiállítási ár 10%-át kötelesek készpénzben vagy értékpapírban befektetni. Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszeredában, 1915. évi március 13.

Dr. Csiky József,
igazgató.

Mi lesz tavasszal?

ezen töri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben, mint eddig, akkor tavasszal nem fogják felütni fejüket a ragályos járványok, a kolera, a kiütéses tifusz, a vérhas.

Ellenségeink hadseregében a kiütéses tifusz nagy számban található és e betegség terjedését különösen a tetvek közvetítik, miért is ellenük védekezzünk alapos fertőtlenítéssel.

Kezünket és arcunkat **LYSOFORM SZAPPANNAL** mossuk meg és a mosdó- és fürdővizhez adjunk kevés **LYSOFORM-fertőtlenítőszer**. A butorokat reggel töröljük át 3 százalékos **LYSOFORM**-oldatba mártott ronggyal, ugyanígy suroltassuk fel a puhafapadlókat. Piszkos fehérneműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3 százalékos (olcsó) **LYSOFORM**-oldatba 24 óráig beáztatni s csak azután mosatni.

Tanuljunk meg fertőtleníteni

s e célból kérjük ingyen és bérmentve az „Egészség és fertőtlenítés” című tanulságos könyvecskét.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyártól Ujpesten.